

דו"ח משיבת הוועדה האיזורית לבקר באיזור לכיש

6 × 6. לאחר כל חליבה נהגים למרות את פט' מות הפרות בשמן, ולדעת בוקרי רבדים מונעת פעולה זאת הסתדקות עור הפטמות, שומרת על ניקיונו, וכתוצאה מכך — החליבה טובה יותר ואף נמנעות מחלות עטין. אשר לעתיד — מד' איגה הבעיה של האטה וצימצום בהרחבת הענף בגלל ה"מכסות" בייצור חלב ואמנם — בעקב העליה בתנובה הוקטן כבר עדר הפרות ב-20 ראש, וכיום יש בס"ה 120 פרות חולבות.

דו"ח על מצב הענף באיזור

דו"ח על המצב באיזור צוינה ההתקדמות הרבה שחלה בשנה שחלפה; הפרטים מובאים בטבלה 1.

טבלה 1. עדרי הבקר ביישובי לשכת לכיש

סה"כ	משקים שיתופיים	מושבים	היישובים לסוגיהם
			פרטים
4,544	2,074	2,470	פרות-חלב
3,870	1,920	1,950	מבכירות ועגלות
2,430	1,180	1,250	עגלים
870	660	210	פרות לבשר
1,520	750	770	עגלים לבשר
13,234			סה"ה ראשי בקר

על הבקר לחלב

בכל המשקים הקיבוציים, פרט לשניים, הגיעו כבר למכסת החלב המלאה ואף עוברים עליה. כלל ייצור החלב באיזור, עובר גם הוא על המכסה.

רמת התנובה בקיבוצים היא מעל ל-5,900 ליטר חלב לחולבת (פרט למבקיעים), מעל ל-4,500 ליטר חלב בנייר-בנים ובנייר-ישראל, ומעל ל-4,000 ליטר בשפיר וגיא.

פרטים מהמצב ומהפעולות באיזור:

1. הוקמו סככות חדשות ושופרו המיבנים הקיימים ברוב המשקים הקיבוציים ובחלק מה משפחתיים. הוקמו סככות חדשות לשיכון הבקר ביישובים דלהלן:

ב-19 לחודש מארס נתקיימה ישיבת הוועדה האיזורית בקיבוץ רבדים והשתתפו בה: ברוך ליפצ'ר (משואות יצחק) יו"ר, אביבי רוזמרין (רבדים), אליה שריג (זיקים), ברוך רבל (ניר ישראל), גד עציון (ניר בנים), יצחק לאופר (ניצנים), ישי (גת), ישראל גרמן (כפר מנחם) ובנימין לב, סטפן לשניבסקי וצבי מרגלית, מלשכת ההדרכה לכיש.

סדר היום של הישיבה והפגישה היה כדלהלן: (1) סיור ברפת קיבוץ רבדים; (2) דו"ח על מצב הענף באיזור; (3) פעולות הוועדה בשנה הקרובה; (4) בחירת יו"ר חדש לוועדה; (5) שונות.

סיור ברפת קיבוץ רבדים

חברי הוועדה סיירו ברפת והתרשמו ממנה לטובה בכלל ומההתקדמות שחלה בה בשנה האחרונה. אביבי רוזמרין מסר פרטים על מצב הענף. העדר גדל והגיע בתשכ"ז לכ-140 פרות חולבות והתנובה הממוצעת לפרה עלתה ב-600 ק"ג והגיעה ל-6099 ק"ג. נבנה ושופץ דיר העג' לים. מגיעים לתוצאות טובות בפיטום העגלים; הם נשלחים ל-"מרבק" ותפוקת הבשר היא מהגבוהות ביותר; בשרם זוכה גם בסיווג גבוה. מכון החליבה הוגדל ושונה לטיפוס שדרת דג

בכרטיס המבכירה, כשזה מתקבל מאת המיכון. כל עגלה חדשה שנולדה תירשם מיד באינר דקס מיספרי ההורעה במס' השוטף הבא של ספר-העדר. למשל — 1385, ואילו לשם סימון פנימי היא תסומן ע"י שרשרת או כוויה רק במספר 385.

בהמשך הזמן יותאמו גם סדרות תוויות האוזן של ספר-העדר למיספרים אלה. כך — בעתיד יהיו לכל פרה רק 2 מספרים: מס' השרותים הווטריןאריים לזיהוי ארצי ומס' ספר-העדר לזיהוי מקומי.

משק שיש לו שאלות או בעיות, יפנה לאחד החתומים מטה.

אשר בן-צבי, ראובן ברי-ענן

טבלה 2. סיכומים מהעדרים שבביקורת חלב באיוור מחשבים תשכ"ד-תשכ"ז

השנה	מס' פרות		מס' חלב ממוצע לפרת ק"ג	שומן, ממוצע	
	ס"ה	ממוצע בעדר		ק"ג	אחוז
תשכ"ד	1318.5	101.4	5469	176	3.22
תשכ"ה	1475.0	113.5	5725	182	3.17
תשכ"ו	1696.5	121.2	5767	184	3.21
תשכ"ז	1949.5	139.2	5905	195	3.29

הבקר לבשר

על המצב והפעולות בענף בקר-בשר באיוור לכיש
1. הוקמו דירי עגלים חדשים עם רצפות מפצ' מות במושבים:

1	—	גיאה
6	—	ניר-בנים
4	—	כפר הריף
10	—	שפיר
3	—	שדה משה

בקיבוצים: גת, כפר-מנחם, משואות-יצחק,

זיקים ונגבה.

הוקמו קוראלים: בויקים — 1; בבית-ניר — 2.

הותאמו ושופרו מיבנים ישנים: בלכיש — 10 ובשדה-משה — 6.

2. נערך מעקב חודשי על התפתחות העגלים והם הוצאו לשחיטה בהתאם להוראות: בבית-ניר, באמציה, בלכיש, בכפר הריף, בנגבה, בגת, במבקים ובמשואות-יצחק.

3. צומצם השימוש בתחליפי-חלב לעגלים ביישובים אלה: בלכיש אצל 18 מתיישבים; בשדה-משה אצל 4 מתיישבים וכן באמציה ובח' וות בנו.

4. הוקדם מועד הוצאת העגלים לשחיטה במושבים ובקיבוצים וכתוצאה מכך הם נשחטים במצב מתאים יותר מכמה בחינות. יש לציין במיוחד את השיפור שחל בלכיש, בחוות בנו ובאמציה.

5. הורחב השימוש בגרעיני כותנה ובקש בהזנת העגלים: בלכיש, בכפר הריף, בנגבה, בבית-ניר ובאמציה.

6. הוחל בהגשת תוספת מזון ליונקים שבעדרי

זרחיה	יד-מרדכי
בית-שקמה	זיקים
ניר-בנים	משואות יצחק
שלווה	כפר-סילבר
גת	כ. נ. ניצנים
גלאון	

2. נערך תיכנון ההזנה במשקים משפחתיים:

ניר-ישראל	4	מתיישבים
גיאה	5	"
שפיר	2	"
בית-שקמה	1	"
הודיה	3	"
כפר הריף	2	"
ניר-בנים	11	"
קוממיות	2	"

3. בכל הקיבוצים נהוג רישום ומעקב על

ההזנה, המשמש כבסיס לניהול הענף.

4. צומצם השימוש בתחליפי חלב וגומלים את היונקים בגיל של 2-3 חודשים. בגלל הנהגת מכ-סות החלב עברו חלק מהמשקים להגמעה בחלב מלא.

5. שופר הטיפול במכונות החליבה; פחתה הנגיעות במחלות עטין ושופר טיב החלב. ניבנו ביתני חליבה חדשים ב-4 קיבוצים, צוידו במכונות חליבה חדשות 7 קיבוצים; ניבנו 3 מכונות חליבה במושבים. רוב המשקים הקיבוציים זוכים בפרס עבור טיב החלב ואין קנסות מחמת טיב החלב במושבים. פחתו המחלות בבני הבקר וקט' נה התמותה בוולדות.

6. הונהגה ביקורת חלב ב':

בניר-בנים	— 25 משקים.
בניר-ישראל	— 7 משקים.
בגיאה	— 10 משקים.

בשפיר יתחילו בביקורת ב' בשנה הבאה.

7. במרבית הקיבוצים טופל בגיבוש צוותי עובדים ונקלטו עובדים צעירים רבים מבני המשקים בעבודה.

8. מקיימים ביישובים מושביים משקי-הדגמה.

בהם נערך רישום ומעקב מתמיד: בניר-ישראל — 4; בגיאה — 5; בשפיר — 2; בבית-שקמה — 1; בהודיה — 3; בכפר הריף — 3; בניר-בנים — 6.

בחירת יו"ר חדש לוועדה

הח' בנו ליפצ'ר ביקש לשחררו מתפקיד יו"ר הוועדה כי קשה לו להקדיש את הזמן לריכוז עבודות הוועדה; בתפקיד זה הוא נושא כבר זמן רב מדי. חברי הוועדה קיבלו את התפטרותו. אביבי רוזמרין נבחר כיו"ר חדש של הוועדה. חברי הוועדה הודו ליו"ר היוצא על פעילותו הברוכה ואיחלו לאביבי הצלחה בתפקידו החדש.

שונות

נמסר שבנימין לב עוזב את תפקידו כמדריך בקר בלישכת לכיש והוא ישמש כמדריך ארצי להזנה; ישראל גרמן ימלא בעתיד את התפקיד של מדריך לבקר בלשכה זו. חברי הוועדה נפרדו מבנימין ואיחלו לו הצלחה בתפקידו החדש; כמו כן קידמו בברכה את ישראל והבטיחו לו עזרה ושיתוף פעולה בתפקידו. בסיום הישיבה הודו חברי הוועדה לרפתני רבדים, לקיבוץ רבדים, ובמיוחד לאביבי, על האירוח היפה הבלבבי וההסברים שקיבלו ממנו. נרשם ע"י בנימין לב

הבקר לבשר. פעולה זו הופסקה מחמת מלחמת ששת-הימים.

7. הונהגה הזרעה מלאכותית חלקית בפרי-שרולה, בלכיש; בבית-ניר הונהגה הכוונה של ההרבעה בהתאם לתנאי העדר, וחלק מהאמהות הורבעו בפרי שרולה.

8. הוגדלו שטחי המרעה המגודר בבית-ניר.

לפעולות הוועדה בשנה הקרובה

צויין שהוועדה לא היתה פעילה די בשנה שעברה. סוכם להרחיב את הוועדה ולהזמין לישיר בוחיה את כל פעילי הענף שביישובים. הפגישות ייערכו גם להבא, וכל פעם ביישוב אחר. שינוי זה יביא לכך שהבוקרים יכירו את העדרים ובעיותיהם ביישובי האיזור. בנוסף לבעיות השוטפות ידונו בכל פגישה בנושא מיוחד ולשם כך יומנו מומחים להרצאות-פתיחה בנושא זה. כמו כן ייערכו פגישות צוות-עובדים של משקים שכנים וייערכו סיורים במשקים אחרים.

פגישת וועדת הבקר האיזורית רחובות-ירושלים עם באי-כוח וועדות בקר במושבים

אשר להם היתה מיועדת פגישה זו. הח' יוסף זולר מבאר-טוביה מסר על פעולות וועדת הבקר בבאר-טוביה והצביע על הנושאים דלהלן:

(1) ריכוז נתוני ביקורת החלב, פיקוח על ביצועה וכן ריכוז הביטוח הפנימי; (2) רישום חדשי של תנועת העדר בכפר ורישום מדויק של ההמלטות וכן — תמותה, יציאה ומכירת; (3) הכוונת קניית בקר מבחון ומכירתו; בכלל זה — הדרכת המתיישב בקשר למועד המתאים להוצאת עגלים לשוק; (4) שמירת הקשר עם מוסדות מרכזיים, המטפלים בענף, כגון: לשכת ההדרכה, התאחדות מגדלי בקר ומוסדות וטרינאריים.

הח' שמריהו ברקאי מכפר-ווארבורג הביע השתוממות על כך שקיימים מושבים אשר עיקר פרנסתם על בקר-חלב ואין בהם וועדת-בקר.

השתתפו חברי הוועדה האיזורית: פ. בן-יהושע, וילי טל, ישראל פוגל, סגל יוסף, גואטה ראובן, אשר בן צבי, א. בן-אשר, ד. שפירא. כן השתתפו חברי וועדות בקר מהכפרים: באר-טוביה, כפר-ווארבורג, אביגדור, ביצרון, בני-עטרות, גני-יוחנן, כפר בילו, ובן-זכאי. הפגישה נפתחה בסיוור מקיף במפעלי "מר-בק". החברים ראו את כל תהליכי השחיטה, וכן הטיפול בגופה וסיווג הבשר. הוסברו: אופן הטייול בבשר ובתוצרי-הלוואי. לאחר הפגישה התקיים דיון בבעיות שיווק בשר והח' יצחק, מהג' הלת "מרבק", השיב על שאלות הקשורות בפעולות בית-המטבחיים.

ד. שפירא הסביר כי פגישה זו מיועדת גם לעידוד הקמת וועדות בקר במושבים. הביע את צעריו על כך שלא הגיעו נציגים ממושבים רבים.